

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและรวบรวมนำมาเสนอ
ดังต่อไปนี้

สมรรถภาพทางกาย

สมรรถภาพทางกายเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งนี้ เพราะ
สมรรถภาพทางกายเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการออกกำลังกาย และเล่นกีฬา ประกอบกิจกรรมต่างๆ
ให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ

Mathew (1937) กล่าวว่า สมรรถภาพทางกาย หมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคลที่
ประกอบกิจกรรมใดก็ตามที่ต้องอาศัยการทำงานของกล้ามเนื้อ

Hoeger (1989) ได้แบ่งสมรรถภาพทางกายออกเป็น 2 ประเภท

1. สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวกับสุขภาพ (Health – related physical fitness) มี
องค์ประกอบพื้นฐานอยู่ 4 องค์ประกอบ

- ความอดทน
- ความอดทนของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
- ความอ่อนตัว
- ส่วนประกอบของร่างกาย

2. สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับทักษะ (Skill – related physical fitness)
สมรรถภาพทางกายชนิดนี้หมายความว่า ความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมต่างๆ

- ความอดทนของระบบเดือดและหัวใจ
- ความอดทนและความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
- ความอ่อนตัว
- ส่วนประกอบของร่างกาย
- ความคล่องแคล่ว
- การทรงตัวที่สมดุล
- การทำงานประสานกันของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ

- กำลังหรือพลัง (Power)
- ปฏิกริยาตอบสนอง
- ความเร็ว

สมรรถภาพทางกายจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญให้นักกีฬาก้าวไปสู่สภาวะที่เป็นนักกีฬาที่มีความสามารถอย่างแท้จริง และประเด็นที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาสมรรถภาพการเล่นกีฬา คือจะต้องพัฒนาสมรรถภาพทางกายให้มาก

พิชิต ภูติจันทร์ (2535) กล่าวว่า สมรรถภาพทางกาย หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาร่วมกับความสามารถด้านความคุณคุณของบุคคลนั้นๆ ได้ รวมถึงความสามารถอื่นที่ร่างกายปฏิบัติต่องานหรือการกิจกรรมต่างๆ ได้เป็นระยะเวลานาน โดยไม่เกิดความเหนื่อยล้าอย่างง่าย และได้ผลดีไม่เสื่อมประสิทธิภาพ

เป็นศักยภาพของร่างกายในการปฏิบัติกรรมหนักๆ และมีความสำคัญต่อคุณภาพของสุขภาพส่วนบุคคลตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดี ตามปกติสมรรถภาพจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทักษะกล้าม (Motor Skill) ที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวเฉพาะอย่าง ส่วนความสามารถทางกล้าม (Motor Ability) อาจเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบสมรรถภาพทางกายด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงาน (Job) ที่ทำ และบทบาทที่มีต่อชีวิต หรือกิจวัตรประจำวันสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness)

เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบ่งบอกถึงความมีสุขภาพที่สมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมให้ร่างกายปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่มีประสิทธิภาพ (efficiency) เหมาะสมกับปริมาณและเวลา โดยไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อร่างกาย สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่ร่างกายมีความฟิตเมื่อเทียบกับเหตุการณ์ที่ปกติและไม่ปกติในชีวิตประจำวัน พวกร่างกายสามารถฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรค ได้เป็นอย่างดี ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีความเหนื่อยล้าที่มากเกิน และยังคงมีพลังงานเหลือพอสำหรับการใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการอีกด้วย

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย (Thompson. WR, 2009) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. สมรรถภาพทางกายทั่วไป (General physical fitness) หมายถึง สมรรถภาพทางกายโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความสมบูรณ์ของร่างกาย ความสามารถของกลุ่มกล้ามเนื้อใหญ่ๆ ที่จะปฏิบัติกรรมได้เป็นเวลานาน เป็นความสามารถของบุคคลที่จะเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย.

- 1.1 ความแข็งแรง
- 1.2 ความอดทนของกล้ามเนื้อ

1.3 ความอดทนของการไอลเวียนโลหิต

1.4 สัดส่วนของร่างกาย

1.5 ความอ่อนตัว

1.1 ความแข็งแรง (Strength)

เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อที่พิยายนาออกแรงด้านภายนอก หรือออกแรงยกน้ำหนัก เช่น การดันพื้น (push up) เป็นต้น ความแข็งแรงจะเกิดขึ้นได้ในภาวะที่กล้ามเนื้อทำงาน (หดตัว) ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ดังนั้น การฝึกหรือออกกำลังกายกล้ามเนื้อเพื่อให้กล้ามเนื้อมีความแข็งแรงนั้นต้องอาศัยหลักการทำงานของกล้ามเนื้อแบบไอโซเมต릭 (Isometric ; เป็นการพัฒนาความตึงในกล้ามเนื้อ แต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความยาวของกล้ามเนื้อ) การทำงานของกล้ามเนื้อแบบหดเข้า (Concentric) ความยาวของกล้ามเนื้อมีการหดตัวสั้นลง เช่น การงอแขน ขณะยก ดัมเบลล์ กล้ามเนื้อทำงานแบบยึดออก (Eccentric ; ความยาวของกล้ามเนื้อยึดยาวออกมากกว่า平常พัก เช่น การเหยียดแขนออกขณะมือถือดัมเบลล์ การทำงานของกล้ามเนื้อแบบนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อนอกที่สุด) และกล้ามเนื้อทำงานแบบ Isokinetic ; กล้ามเนื้อหดตัวด้วยความเร็วที่คงที่มุ่งต่างๆ กัน ต้องอาศัยเครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษ ซึ่งมีราคาแพง เช่น ไซเบอร์ (Cybex) นาutilus (Nautilus) การฝึกกล้ามเนื้อแบบนี้ถือได้ว่า เป็นการฝึกที่ทำให้กล้ามเนื้อมีความแข็งแรงสูงสุด (Maximal strength) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจึงเป็นปัจจัยสำคัญของความมีสุขภาพดีรวมไปถึงนักกีฬาที่ต้องมีความแข็งแรงเป็นพื้นฐานในการฝึกกีฬา แต่ละชนิด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมทางกาย

1.2 ความอดทนของกล้ามเนื้อ (Muscular Endurance)

เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อที่ออกแรงได้ช้าๆ กันได้นานพอด้วยคนที่มีความสามารถเคลื่อนที่ได้ช้าๆ กันได้เป็นเวลานาน โดยไม่มีความเหนื่อยหน่าย เช่น ในการดันพื้น (Push-ups) ของบุคคลหนึ่งสามารถทำได้ในหนึ่งนาที ขณะเดียวกันก็ถือว่าบุคคลนั้นมีความแข็งแรงเป็นอย่างดี อย่างที่เรียกว่าเป็นความแข็งแรงแบบทนทาน (endurance strength) ในชีวิตประจำวัน คนเราจะมีกิจกรรมทางกายอยู่ตลอดเวลาการเคลื่อนไหวติดต่อกัน เป็นเวลานาน พอกลางวัน เช่น การเดิน การปั่นจักรยาน ว่ายน้ำ และวิ่งเหยาะ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นกิจกรรมแอโรบิกที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของระบบไอลเวียนเลือดและปอดด้วยเช่นเดียวกัน องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทั้งสองด้านนี้จึงมีความสัมพันธ์กันในการที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกายอันเป็นรากฐานของสุขภาพที่ดี

1.3 ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและปอด (Cardio-respiratory endurance)

เป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายที่มีความสำคัญมาก ระบบการไหลเวียนและการหายใจ จะเกี่ยวข้องกันหัวใจ ปอด หัวใจและระบบมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างและหน้าที่ด้วยกัน กล่าวคือกล้ามเนื้อหัวใจทำหน้าที่ปั๊มเลือด เพื่อขนส่งออกซิเจนและสารอาหารไปให้แก่เซลล์ทั่วร่างกาย ส่วนปอดจะนำคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) และผลผลิตของเสียขับออกไปจากร่างกาย การออกกำลังกายเพื่อพัฒนาความอดทนของระบบไหลเวียนและปอด หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การออกกำลังกายแบบโรบิก (aerobic exercise) ได้แก่ การวิ่งเหยาะ ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน แอโรบิก การเดิน การออกกำลังเหล่านี้สามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานประจำวันหรือภารกิจของนักกีฬามีประสิทธิภาพโดยปราศจากการเหนื่อยล้ามากเกิน ความเหนื่อยล้าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บน้อยๆ ดังนั้น การพัฒนาความอดทนของระบบไหลเวียนและปอด สามารถช่วยป้องกันการบาดเจ็บได้

1.4 สัดส่วนร่างกาย (body composition)

ปริมาณของเนื้อเยื่อไขมันของร่างกาย ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเยื่ออื่นๆ ในร่างกาย การคำนวณหาปริมาณไขมันหรือจำนวนแปอร์เซ็นต์ไขมันทั้งหมดในแต่ละส่วนของร่างกายโดยเทียบกับน้ำหนักตัว และปริมาณมวลสารอื่นๆ ที่ไม่ใช่ไขมันซึ่งส่วนใหญ่เป็นกล้ามเนื้อและกระดูก โดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์วัดที่เรียกว่า Skin fold Calliper ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความสมดุรพ์ทางกายทั้งของคนทั่วไปและนักกีฬาในแต่ละชนิด สัดส่วนและขนาดของร่างกายส่วนต่างๆ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาถึงไกลการเคลื่อนไหวของร่างกาย การศึกษาถึงไกลการทำงานกล้ามเนื้อ ข้อต่อ และกระดูก เพื่อคุ้มครองการเปลี่ยนแปลงของส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างไรบ้าง

การที่น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลงในผู้ใหญ่ มักจะเป็นการเพิ่มหรือลดลงของปริมาณไขมันหรือมวลสารในกล้ามเนื้อ เนื่องจากสารมวลสารของกล้ามเนื้อหรือขนาดของกล้ามเนื้อที่ใหญ่ขึ้นจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการหดตัว ทำให้สามารถออกแรงได้มากขึ้น ขณะที่ปริมาณไขมันมีความสำคัญในส่วนที่เป็นแหล่งพลังงานสำหรับภาวะที่ต้องออกกำลังกายเป็นเวลานานๆ การป้องกันการสูญเสียความร้อนจากการร่างกายและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของอวัยวะภายในหลายอย่าง แต่การมีปริมาณไขมันมากเกินไป เป็นปัจจัยต่อสุขภาพ อาจจะเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดโรคต่างๆ เช่น โรคที่เกี่ยวกับหัวใจ หลอดเลือด และโรคเบาหวาน ในกรณีพากันที่มีน้ำหนักมากเกิน จะเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหวในกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมอื่นๆ นักกีฬาจะขาดความคล่องตัว การเคลื่อนไหวในทิศทางต่างๆ ทำได้ช้าและไม่รับรื่น การมีขนาดกล้ามเนื้อและปริมาณไขมันที่เหมาะสมจะเป็นสิ่งสำคัญในกิจกรรมกีฬาในเด็ก การทราบปริมาณไขมันใน

ร่างกายในแต่ละช่วงอายุ ยังเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมให้มีเปอร์เซ็นต์ไขมันที่เหมาะสม การเพิ่มน้ำตาลของเซลล์ในมันมากเกินไปในวัยเด็กจะทำให้การลดหรือการควบคุมน้ำหนักเมื่อเข้าช่วงวัยผู้ใหญ่เป็นไปด้วยความลำบาก

1.5 ความอ่อนตัว (Flexibility)

เป็นความสามารถของข้อต่อที่จะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระตลอดช่วงการเคลื่อนไหว (range of motion) ซึ่งส่งผลต่อความยาวของกล้ามเนื้อ โครงสร้างของข้อต่อ และปัจจัยอื่นๆ ในคนที่มีความสามารถเคลื่อนไหวข้อต่อในร่างกายได้ตลอดจนการเคลื่อนไหวทั้งในการทำงานความอ่อนตัว ยังเป็นส่วนสำคัญของทักษะกลไก โดยเฉพาะกีฬาที่เพิ่มนุ่มการเคลื่อนไหว เช่น ยิมนาสติก ลีลาศ เป็นต้น การฝึกความอ่อนตัวจึงควรทำเป็นประจำร่วมกับการฝึกความแข็งแรง ทั้งก่อนและหลังการฝึก ช่วงการฝึกความแข็งแรง ควรยืดเหยียดกล้ามเนื้อก่อน เป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดการบาดเจ็บ ภายหลังจากการฝึกก็ควรยืดเหยียดกล้ามเนื้ออีกรั้งเพื่อลดโอกาสการเป็นตะคริวที่กล้ามเนื้อ (muscle cramp) เพื่อหลีกเลี่ยงการบาดเจ็บและให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการฝึกความอ่อนตัวจึงควรนิยมการอบอุ่นร่างกายในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยให้อุณหภูมิกล้ามเนื้อสูงขึ้นพอควร จากนั้นยืดเหยียดกล้ามเนื้อและให้สูดอากาศเข้าเต็มปอด หายใจออกอย่างช้าๆ ในระหว่างทำการยืด และเมื่อรู้สึกถึงการผ่อนคลายในขณะที่ยืดนั้นให้หายใจออก การยืดเหยียดควรให้กล้ามเนื้อมีความตึงปานกลาง อย่าผ่อนจนรู้สึกเจ็บและปวด และควรยืดค้างไว้เป็นเวลา 15-30 วินาที การหายใจเข้าและออกในอัตราที่ผ่อนคลาย (at a relaxed rate) จะทำให้กล้ามเนื้อได้รับประโยชน์สูงสุดจากการยืด การยืดเหยียดด้านข้างของร่างกาย ควรให้ทำงานเท่าๆ กัน เมื่อยืดข้างหนึ่งก็ควรยืดอีกข้างหนึ่งด้วย

2. สมรรถภาพทางกายพิเศษ (Special Physical Fitness)

หมายถึง สมรรถภาพทางกายที่จำเปาะเจาะจงเพื่อเสริมสร้างส่งเสริมการปฏิบัติทักษะทางการกีฬา เป็นความต้องการพื้นฐานของประกอบด้วย

- 2.1 ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Strength)
- 2.2 ความอดทนของกล้ามเนื้อ (Endurance)
- 2.3 พลังกล้ามเนื้อ (Power)
- 2.4 ความเร็ว (Speed)
- 2.5 ความคล่องแคล่วว่องไว (Agility)
- 2.6 ความอ่อนตัว (Flexibility)
- 2.7 ความอดทนของการไหลเวียนโลหิต (Circulatory Endurance or Aerobic Endurance)

การทดสอบสมรรถภาพทางกายของ (ICSPFT; International Committee for Standardization of Physical Fitness) (ฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2549)

สมรรถภาพทางกายที่ดีนี้ ต้องอาศัยการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นประจำ สม่ำเสมอ นอกจากนั้นควรมีโภชนาการที่ดีด้วย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย เป็นวิธีที่จะบ่งบอกถึงสภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายหรือการมีสมรรถภาพทางกายแต่ละด้านดีมากน้อยเพียงใด

ในปี ค.ศ.1964 ที่นครโตเกียว ในระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 19 ได้มีการตั้งคณะกรรมการนานาชาติเพื่อจัดมาตรฐานการทดสอบความสมบูรณ์ทางกาย (ICSPFT : International Committee for Standardization of Physical Fitness Test) เพื่อทำการศึกษาหาแบบทดสอบความสมบูรณ์ทางกายที่จะใช้เป็นมาตรฐานทั่วโลก คือทั่วโลกมีการทดสอบไปในแนวเดียวกัน เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกันระหว่างชาติต่างๆ ได้ซึ่งในสมัยนั้นมี พ.นพ. อวย เกตุสิงห์ เป็นกรรมการร่วมอยู่ด้วย ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้ศึกษาวิจัยรวมข้อมูลนาน 8 ปี จึงได้นำข้อผิดชอบ การทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เป็นมาตรฐานของมาใช้

ในปี ค.ศ.1972 ได้นำไปทดสอบทั่วโลกโดยถือเป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายพื้นฐาน (Basic physical performance) จากกิจกรรมของคณะกรรมการ มีการศึกษาวิจัยมากมาย และมีการรวมกันเป็นกลุ่ม จึงมีความคิดเห็นร่วมกันว่าควรร่วมมือวิจัยกันอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการภายนอกเป็นคณะกรรมการนานาชาติเพื่อวิจัยความสมบูรณ์ทางกาย (ICPFR: International Committee on Physical Fitness Research)

สำหรับประเทศไทยการทดสอบแบบ ICSPFT ได้ทำการทดสอบครั้งแรกประมาณปี (พ.ศ. 2515) ซึ่งวิธีการดังกล่าวถูกนำมาใช้ทดสอบและประเมินสมรรถภาพทางกาย เด็ก เยาวชน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อระดับมาตรฐานการทดสอบไม่ยุ่งยาก สามารถทำได้กับกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก

ICSPFT ได้จำแนกสมรรถภาพทางกายพื้นฐานออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. ความเร็ว (Speed) หมายถึง ความสามารถของกล้ามเนื้อที่สามารถทำงานหรือเคลื่อนที่ช้าๆ กัน ได้อย่างรวดเร็ว

2. พลังกล้ามเนื้อ (Muscle power) หมายถึง ความสามารถของกล้ามเนื้อที่ทดสอบได้แรง และทำให้วัตถุหรือร่างกายเคลื่อนที่ออกไปเป็นระยะทางมากที่สุดภายในเวลาจำกัด

3. ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Muscle strength) หมายถึง ความสามารถของกล้ามเนื้อที่ทดสอบเพื่อเคลื่อนน้ำหนักหรือต้านน้ำหนักเพียงครั้งเดียวโดยไม่จำกัดเวลา

4. ความทนทานของกล้ามเนื้อ (Muscle endurance) หมายถึง ความสามารถของกล้ามเนื้อที่ทำงานได้นานโดยไม่สื่อมประสิทธิภาพ

5. ความแคล่วคล่องว่องไว (Agility) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการควบคุมการเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนไหวได้อย่างรวดเร็วและตรงเป้าหมาย

6. ความอ่อนตัว (Flexibility) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการเคลื่อนไหวให้ได้มุ่งของการเคลื่อนไหวอย่างเต็มที่ของข้อต่อแต่ละข้อ

7. ความอดทนทั่วไป (General endurance) หมายถึง ความสามารถของระบบหายใจและไหลเวียนเลือดที่ทำงานได้นานต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่ร่างกายมีการเคลื่อนไหวหรือเคลื่อนที่

ความสำคัญของสมรรถภาพทางกาย (ฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย 2549)

สมรรถภาพทางกายมีความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มนุษย์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลของการเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพทางกายที่ดี คือลดอัตราการเสียต่อการเป็นโรคหัวใจเพิ่มพูนประสิทธิภาพของระบบต่างๆ ในร่างกาย เช่น ระบบหมุนเวียนโลหิต ระบบการหายใจ ระบบการย่อยอาหารฯลฯ ทำให้รู้ปั่ง และตัดส่วนของร่างกายดีขึ้น ช่วยควบคุมมิให้น้ำหนักเกิน หรือควบคุมไขมันในร่างกาย ช่วยลดความดันโลหิตสูง ช่วยลดไขมันเลือด เพิ่มความคล่องตัว เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

หลักการทดสอบสมรรถภาพทางกายของ ICSPFT มี 8 รายการ ดังนี้

- วิ่งเร็ว 50 เมตร วัดความเร็ว
- ยืนกระโดดไกล วัดความแข็งแรงและพลังกล้ามเนื้อขาและสะโพก
- แรงบีบมือ วัดความแข็งแรงและพลังงานกล้ามเนื้อมือ
- ลุก-นั่ง 30 วินาที วัดความแข็งแรงและทนทานของกล้ามเนื้อท้อง
- ดึงข้อ วัดความแข็งแรงและทนทานของกล้ามเนื้อแขนและไหล่
- วิ่งเก็บของ วัดความคล่องตัว
- ความอ่อนตัว วัดความอ่อนตัว
- วิ่งระยะไกล วัดความทนทานของกล้ามเนื้อขาสะโพกและความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิต

หลักในการออกกำลังกาย (มาตรฐานคุณภาพ 2536)

การออกกำลังกาย เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็ก และวัยรุ่น การออกกำลังกายจะทำให้กระดูก และกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ มีการเจริญและพัฒนาขึ้นทั้งความขาวและความหนา เนื่องจากมีการเพิ่มการสะสมแร่ธาตุ (แคลเซียม) ในกระดูกทำให้กระดูกมีความแข็งแรงเพิ่มมากขึ้น การออกกำลังกายที่กระทำโดยถูกต้องจะให้คุณค่าแก่ร่างกายมาก โดยเฉพาะเด็กๆ และ เยาวชน จะทำให้ร่างกายเติบโตสมวัย ผู้ที่ไม่ค่อยได้ออกกำลังกายนักมีร่างกายเล็ก แคระแกรน และขี้โรค ใน วัยหนุ่มสาว

การออกกำลังกาย จะช่วยให้ระบบประสาทและจิตใจทำงานได้ดีเป็นปกติในวัยสูงอายุ การออกกำลังกายจะช่วยป้องกัน และรักษาอาการ หรือโรคที่เกิดในวัยชรา เช่น อาการเมื่อย อาการท้องผูกเป็นประจำ ตลอดจนความรู้สึกวิงเวียนหน้ามืด และการไห้โลหิตไม่เพียงพอ

การออกกำลังกายควรจะปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพราะการออกกำลังกายจะช่วยเพิ่มสมรรถภาพให้แก่ร่างกาย คือ ทำให้อวัยวะทุกส่วนมีความแข็งแรง ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันทานโรค และช่วยทำให้สุขภาพจิตดีขึ้นด้วย

การออกกำลังกาย เพื่อมุ่งให้เกิดสมรรถภาพทางกายจะต้องเป็นการฝึกในด้านต่างๆ ได้แก่ ความอ่อนตัว ความสัมพันธ์ระหว่างระบบประสาท และกล้ามเนื้อ การทรงตัว ความยืดหยุ่น รวมทั้งความอดทนของการทำงานของปอด และหัวใจ ซึ่งจะมีผลต่อความเหนื่อยล้า หรือเรื่องของบุคคลด้วย

อาหารเสริมแอลด-คาร์นิทีน (L-Carnitine) (Steiber A,2004)

แอลด-คาร์นิทีน (L-Carnitine) เป็นชื่อกรดอะมิโนชนิดหนึ่งที่ผลิตได้ที่ตับ โดยมีการสังเคราะห์จากการ合成ใน 2 ชนิดคือ Lysine และ Methionine พร้อมกับอาศัยตัวเร่งให้เกิดการสังเคราะห์ ได้แก่ Niacin วิตามิน B6 C และธาตุเหล็ก โดยปกติจะพบในสัตว์เนื้อแดงชนิดต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนกล้ามเนื้อลายจะมากเป็นพิเศษ

L-Carnitine เป็นชื่อกรดอะมิโนชนิดหนึ่งที่ผลิตได้ที่ตับ โดยมีการสังเคราะห์จากการ合成ใน 2 ชนิดคือ Lysine และ Methionine พร้อมกับอาศัยตัวเร่งให้เกิดการสังเคราะห์ ได้แก่ Niacin วิตามิน B6, วิตามินซี และธาตุเหล็ก โดยปกติจะพบในสัตว์เนื้อแดงชนิดต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนกล้ามเนื้อลายจะมากเป็นพิเศษ

L-Carnitine เป็นกรดอะมิโนที่จำเป็น (Essential Amino Acids) ที่ร่างกายต้องสร้างขึ้นจากกรดอะมิโน 2 ชนิด (Lysine และ Methionine), วิตามิน 3 ตัว (Vitamin B6, Vitamin C และ Niacin) และธาตุเหล็ก 1 ตัว (Iron) ดังนั้น หากร่างกายขาดกรดอะมิโน, วิตามิน หรือธาตุเหล็ก

ดังกล่าว แม้ตัวได้ตัวหนึ่ง ก็จะทำให้ร่างกายขาดแคลนarnithine ไปด้วย ซึ่งจำเป็นที่ร่างกายจะต้องได้รับแอล-คาร์นิทีน ทดแทนเข้าไป เพราะ แอลคาร์นิทีนเป็นกรดอะมิโน ที่จำเป็นต่อร่างกาย

L-Carnitine เป็นกรดอะมิโนที่ช่วยเปลี่ยนไขมันที่สะสมอยู่ในที่ต่างๆ ของร่างกายให้กลับเป็นพลังงาน ดังนั้น แอลคาร์นิทีน จึงมีฤทธิ์เป็นตัวเผาผลาญไขมัน (Fat Burner) โดยจะไปลดระดับของコレสเตอรอล (Cholesterol) และ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride) ซึ่งเป็นไขมันอันตราย ที่จะไปอุดตันทางเดินของเลือดในเส้นเลือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเส้นเลือดในสมอง และเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจ อันเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตจากเส้นเลือดในสมองแตก และเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจ อุดตัน ดังนั้น แอลคาร์นิทีน จึงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหัวใจ (Cardiac Performance) ได้เป็นอย่างดี และสามารถเพิ่มผลลัพธ์ของการแข่งขันกีฬา (Athletic Performance) ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ดังนั้น จึงนิยมใช้ในโปรแกรมควบคุมน้ำหนัก

มีงานวิจัยมากมาข่ายที่ยืนยันถึงประโยชน์ของการใช้ L-carnitine ในวงการแพทย์ไม่ว่าจะเป็น การใช้ในผู้ป่วยที่มีปัญหากล้ามเนื้ออ่อนแรงมาก (Vacha GM,1983) หรือการใช้ในนักกีฬาก็มีการยืนยันว่าสามารถเพิ่มพลังกำลังสำหรับการออกกำลังกายของบุรุษได้ เช่น การวิ่งมาราธอน จึงสามารถเพิ่มผลลัพธ์ของการแข่งขันกีฬา (Athletic Performance) ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีการใช้ L-Carnitine เพื่อช่วยให้การทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจดีขึ้นด้วย สามารถเพิ่มการสลายไขมัน Fatty Acid Oxidation ในคนทั่วไปได้ (Rebouche CJ,1992) งานวิจัยใหม่นี้แสดงให้เห็นผลแบบเดียวกัน ในหมู่นักกีฬา การศึกษาครั้งนี้ ร่วมกับการศึกษาที่มีมาต่อกันข้างต่อไปว่า L-carnitine tartrate ช่วยลดการเกิดอนุมูลอิสระ, ช่วยให้เนื้อเยื่อเกิดการเสียหายน้อยลง และยังลดความเมื่อยล้าหลังการออกกำลังกายลงได้ด้วย

การรับประทาน L-carnitine tartrate เป็นส่วนสำคัญของโภชนาการ การกีฬา (Sport nutrition) (Steiber A,2004) ที่ช่วยเพิ่มสมรรถนะ และ ลดความอ่อนล้าหลังออกกำลังกาย ได้อย่างสอดคล้องกับระดับการออกกำลังกาย ดังนั้นจากความสัมพันธ์นี้ จึงมีทีมนักวิจัยตั้งสมมติฐานว่า กลไกการลำเลียงไขมันไปใช้ หากถูกขัดขวางด้วยวิธีใดก็ตาม ก็จะทำให้เกิดการสะสมของไขมัน ได้แต่หากให้ L-Carnitine เพิ่มเข้าไป จะส่งผลให้อัตราการเผาผลาญของไขมันสะสมมากขึ้น

กลไกการทำงานของกรดอะมิโน แอล-คาร์นิทีน(L-Carnitine) (Vacha GM,1983)

ในการศึกษาทางการแพทย์ทราบว่าร่างกายของเรามีการนำเอกรดไขมันอิสระ (Free Fatty Acids) ที่ล่องลอยอยู่ในกระแสเลือดเข้าสู่เซลล์เพื่อสร้างเป็นพลังงานสำหรับการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ร่างกายของเรารองมีในแต่ละวันอยู่ตลอดเวลา และพบว่าความสามารถของเซลล์ในการนำเอกรดไขมันอิสระที่ล่องลอยอยู่ในกระแสเลือดเข้าสู่เซลล์เพื่อนำไปเผาผลาญ เป็นพลังงานต่อไปนั้น ขึ้นอยู่กับสารประกอบทางเคมีตัวหนึ่งที่มีสูตรโครงสร้างหลักเป็นกรดอะมิโนใน

แอล-คาร์นิทิน โดยสารเคมีเชิงซ้อนดังกล่าวจะอยู่ที่บริเวณเยื่อหุ้มเซลล์ และเยื่อหุ้มในโตกอนเดรีย (Mitochondria Membrane) และมีหน้าที่ในการนำพาโนมเลกูลของไขมันอิสระเข้าสู่เซลล์และเข้าสู่ในโตกอนเดรีย

บางครั้งจึงเรียกสารประกอบเชิงซ้อนที่มีโนมเลกูลของกรดอะมิโนแอล-คาร์นิทินเป็นโครงสร้างหลักนี้ว่า โปรตีนตัวพา (Carrier Proteins) และพบว่าหากเยื่อหุ้มเซลล์หรือร่างกายมีระดับของกรดอะมิโน แอล-คาร์นิทินในปริมาณต่ำ ก็จะส่งผลทำให้กระบวนการในการเผาผลาญไขมัน ในร่างกายด้อยประสิทธิภาพตามไปด้วยและเมื่อกระบวนการดังกล่าวด้อยประสิทธิภาพลงก็ย่อจะส่งผลทำให้กระบวนการสร้างพลังงานเยลลงไป อาจส่งผลทำให้เกิดอาการอ่อนเพลียหมดแรงในผู้สูงอายุบ้างคนหรือในเด็กที่มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงแพทย์ก็มักจะมีการสั่งยากรดอะมิโนแอล-คาร์นิทิน เพื่อให้เด็กคนดังกล่าวสามารถสร้างพลังงานจากกรดไขมันที่มีอยู่ในร่างกายเพื่อที่ร่างกายจะได้มีเรี่ยวแรงขึ้นมา ได้ด้วยและนอกจากทำให้เกิดภาวะหมดแรงในบ้างคนแล้วยังพบว่าการที่ร่างกายมีระบบเผาผลาญไขมันไม่ดีก็จะส่งผลทำให้เกิดภาวะ การสะสมไขมันดังกล่าวไว้ตามเนื้อเยื่อไขมันที่อยู่ทั่วไปในร่างกาย และสามารถก่อให้เกิดปัญหาน้ำหนักตัวหรือปัญหาสุขภาพอื่นๆ ตามมาได้ด้วยเช่นกัน

ประโยชน์ของแอล-คาร์นิทิน(L-Carnitine) (Rebouche CJ,1992)

1. แอล-คาร์นิทิน (L-Carnitine) ทำให้แก่ช้าลง เพราะเซลล์ในร่างกายทุกๆ เซลล์ไม่ว่าจะเป็นเซลล์สมอง เซลล์จากระบบภูมิคุ้มกัน เซลล์จากหัวใจหรือเซลล์จากท่อน้ำ ของร่างกายทั้งหมด จะทำงานได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับพลังงานเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของเซลล์แต่ละชนิด และ แอล-คาร์นิทิน นี้เองทำให้เซลล์มีอายุยืนนานขึ้น

2. แอล-คาร์นิทินทำให้ระดับไตรกลีเซอร์ไรด์ (Triglycerides) อยู่ในระดับต่ำและช่วยเพิ่มระดับคอเรสเทอโรลที่มีประโยชน์ (HDL-คอเรสเทอโรล) ในเลือด

3. แอล-คาร์นิทิน ช่วยป้องกันโรคหัวใจ โดยมีผลทำให้สุขภาพโดยรวมของหัวใจดีขึ้น และช่วยป้องกันการเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวด้วย ($1/3$ ของสาเหตุที่ทำให้คนเป็นโรคหัวใจตาย)

4. แอล-คาร์นิทิน ช่วยลดน้ำหนักโดยเฉพาะการใช้ร่วมกับวิธีการที่เราลดอาหารจำพวกแป้งลงในอาหารแต่ละมื้อ

5. แอล-คาร์นิทิน ช่วยเพิ่มระดับพลังงานของร่างกายอย่างเป็นธรรมชาติค่อยเป็นค่อยไป โดยไม่ทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บ หรือเกิดความเสียหายใดๆ กับร่างกายเหมือนกับที่พบในสารสกัดจากพืชบางชนิด

6. แอล-คาร์นิทินช่วยให้ความสามารถในการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น มีความทนทานมากขึ้น และป้องกันเนื้อเยื่อไม่ให้เกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการปริมาณออกซิเจนในเซลล์ไม่เพียงพอ

7. แอล-คาร์นิทีนและ อะซีทิล-แอล-คาร์นิทีน (Acetyl-L-Carnitine) ทำให้การทำงานของระบบภูมิคุ้มกันดีขึ้น

8. อะซีทิล-แอล-คาร์นิทีน (Acetyl-L-Carnitine) ช่วยลดความเสียหายของเซลล์ประสาทอันเนื่องมาจากการเครียดและอาจมีส่วนช่วยในการป้องกันโรคอัลไซเมอร์ แต่ได้ผลเฉพาะในผู้ป่วยที่มีอายุน้อย ทำให้อาการของโรคไม่เป็นไปมากกว่านี้

9. อะซีทิล-แอล-คาร์นิทีน (Acetyl-L-Carnitine) มีผลต่อสุขภาพจิตในทางบวกและลดภาวะความเครียด

10. แอล-คาร์นิทีนช่วยในการทำงานของตับ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพโดยรวมของคนเรา

จึงที่ได้จากการรับประทานแอล-คาร์นิทีน(L-Carnitine) (Steiber A,2004)

การใช้ L-carnitine ในนักกีฬามีการยืนยันว่า จะทำให้นักกีฬามีความทนทานในการออกกำลังกายมากขึ้น

แอล-คาร์นิทีนกับการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา (L-Carnitine for Exercise and Recovery) มีการนำ แอล-คาร์นิทีน มาใช้ในวงการกีฬามากมาย เนื่องจากมีรายงานการวิจัยมากมาย ที่ยืนยันประโยชน์ของ แอล-คาร์นิทีน ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการออกกำลังกายได้มากขึ้น เพิ่มความทน (Endurance) ในการเล่นกีฬาได้มากขึ้น ทำให้สามารถเล่นกีฬาได้นานขึ้นกว่าเพิ่ม และมีประสิทธิภาพในการเล่นกีฬาที่มากขึ้น เช่น ทำสถิติดีขึ้น กระโดดได้ไกลมากขึ้น ยกน้ำหนักได้มากขึ้น ว่ายน้ำได้ระยะทางและความเร็วมากขึ้น นักกีฬาเพาะกายมีกล้ามเนื้อส่วนและชั้นมากขึ้น ฯลฯ และ แอล-คาร์นิทีน ได้ถูกยอมรับทั่วโลกว่าใช้ได้ในกีฬาทุกประเภท โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่จัดเป็นสารกระตุ้นประเภทยาเสพติด (Dope) (2กรัม/วัน วันละ 1 – 2ครั้ง เป็นเวลา 28 วัน)

คำแนะนำในการรับประทาน แอล-คาร์นิทีน (L-Carnitine)อย่างปอดภัย (hi-balanz) (Steiber A,2004)

แนะนำให้รับประทาน แอล-คาร์นิทีน เสริมก่อนมื้ออาหารในขนาด 500-1,000 มิลลิกรัม/วัน สำหรับคนปกติทั่วไป แต่ถ้าต้องการประโยชน์เฉพาะด้าน เช่น การควบคุมน้ำหนัก ระบบหัวใจและหลอดเลือด ภาวะผู้มีบุตรยากในเพศชาย หรือการออกกำลังกาย เป็นต้น แนะนำให้รับประทาน แอล-คาร์นิทีน ในขนาด 1,000 – 4,000 มิลลิกรัม/วัน วันละ 2 ครั้ง

ความปอดภัยของการบริโภค แอล-คาร์นิทีน (L-Carnitine) (Steiber A,2004)

แอล-คาร์นิทีน ยังไม่มีรายงานผลข้างเคียงใดๆ ที่เป็นอันตราย แม้จะรับประทานในขนาด 4,000 มิลลิกรัม/วัน ติดต่อกันนานเป็นระยะเวลามากกว่า 1 ปีก็ตาม ไม่แนะนำให้รับประทาน แอล-คาร์นิทีน ก่อนเวลานอนเพาะ แอล-คาร์นิทีน จะไปรบกวนการนอน ทำให้นอนหลับได้ยาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lee (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการรับประทาน L – carnitine ที่มีผลต่อ FABPc ก่อน และกล้ามเนื้อในร่างกายของมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นชายวัย 28 ปี ที่มีสุขภาพดี แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มการทดลองโดยให้รับประทานสารอาหาร L – carnitine จริง และยาหลอก ทำการฝึกฝนเกี่ยวกับร่างกาย วันละ 40 นาที 5 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลของการวิจัยทำให้พบว่าสารอาหาร L – carnitine ไม่ได้มีผลต่อการเพิ่มของ FABPc และกล้ามเนื้อในร่างกายของมนุษย์ ทำให้สรุปได้ว่า L – carnitine ไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการออกกำลังกาย.

Cerretelli (1990) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “L – carnitine มีผลต่อประสิทธิภาพทางกายของมนุษย์” กลุ่มตัวอย่าง นักกีฬา (อายุ 20-25 ปี) ทดลองโดยให้รับประทานสารอาหาร L – carnitine จริง และยาหลอก นำไปทดสอบโดยให้ออกกำลังกายในฟิตเนส 6 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยตั้งข้อสมมุติฐานว่า L – carnitine สามารถเพิ่มการหมุนเวียนไขมันในกล้ามเนื้อ และลดการทำงานของไกลโครเจนได้ ซึ่งจากการทดสอบทำให้ทราบว่าสมมุติฐานเป็นจริง และ L – carnitine มีผลต่อ พลังงานและประสิทธิภาพทางกายของมนุษย์

Swart (1997) ได้ทำการศึกษาเรื่อง L – carnitine มีผลกระแทบต่อ ระดับพลาสม่าและค่าพรามิเตอร์ต่างๆ ในประสิทธิภาพของนักกีฬาวิ่งมาราธอนชาย กลุ่มตัวอย่าง นักวิ่งมาราธอนเพศชาย 7 คน ให้อาหารเสริม L – carnitine เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทดสอบโดย ให้วิ่งบนลู่วิ่งด้วยความเร็วสูงสุดจากการวิจัยทำให้ทราบว่า L – carnitine ทำให้ออกซิเจนต่อการตอบสนองต่อหัวใจและหลอดเลือดเพิ่มมากขึ้น 5.68 % และมีผลต่ออัตราส่วนการแลกเปลี่ยนของทางเดินหายใจอีกด้วย

Panjwani (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่อง L – carnitine มีผลต่อกล้ามเนื้อในร่างกาย ในเงื่อนไขของ Normobaric / Normoxic และ Hypobaric / hypoxic กลุ่มตัวอย่าง เพศชาย มีสุขภาพดี จำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งทาน L – carnitine 100 มก. อีกกลุ่มหนึ่งทาน L – carnitine หลอก เป็นเวลา 25 วัน หลังจาก 25 วันแล้วทำให้ทราบว่า L – carnitine มีผลต่อ ระดับน้ำตาลกลูโคสในพลาสม่า และส่งผลต่อการรับ hypoxic รวมถึงการลดลง คอเลสเตอรอลใน Normoxic ซึ่งจะมีผลที่ดีต่อการออกกำลังกาย

Shimada (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “L - carnitine มีผลต่อกล้ามเนื้อในร่างกายของมนุษย์” การทาน L - carnitine ในปริมาณที่เพียงพอ มีผลต่อ ด้านนี้ในการสร้างกล้ามเนื้อ และมีความเกี่ยวข้องกับการเพาะกายอย่างมากในกล้ามเนื้อของมนุษย์ เพราะ L - carnitine มีผลต่อการผลิตพลังงานของเซลล์

Siliprandi (1990) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “L - carnitine มีผลต่อการเพาะกายพัฒนาในร่างกายเมื่อร่างกายออกกำลังกายสูงสุด” กลุ่มตัวอย่าง ชาย สุขภาพดี 2 คน โดยสุ่มให้ทานยาหลอก

และยาจring (2 กรัม) ก่อนการออกกำลังกาย 1 ชั่วโมง จากการทดลองส่งผลว่าสาร L - carnitine จะไปกระตุ้นทำให้ผู้ที่ได้รับสารมีความตื่นตัว และประสิทธิภาพในการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้นกว่าผู้ที่ไม่ได้ทาน

Karlic (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “L - carnitine ในนักกีฬา” จากการศึกษาในนักกีฬาแสดงให้เห็นว่า การทาน L-carnitine ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้น มีดัวบ่งชี้ว่า การบริโภค L- carnitine มีศักยภาพในการกระตุ้นการเพาะพัฒนาไขมัน โดย L - carnitine ส่งเสริมต่อเซลล์เม็ดเลือด คือ 1.การกระตุ้นของ hematopoiesis 2.การยับยั้งปริมาณไขมันอยู่ กับคอคลาเจน เพื่อทำให้เกิดการรวมตัวของเม็ดเลือด 3.ระบบภูมิคุ้มกันโรคภูมิแพ้ ดังนั้น L - carnitine มีผลต่อการออกกำลังกายและการฝึกฝนในส่วนต่างๆของนักกีฬา

Bacurau (2003) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการทาน L - carnitine ต่อการออกกำลัง” กลุ่มตัวอย่าง เพศชาย สุขภาพดี จำนวน 10 คน โดยให้ทาน L - carnitine วันละ 1000 มิลลิกรัม เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ของโปรแกรม โดยให้ออกกำลังกายในฟิตเนส 4 วันต่อสัปดาห์เป็น เวลา 6 สัปดาห์ ผลจากการทดสอบทำให้เราทราบว่า L - carnitine จะส่งผลต่อปริมาณน้ำตาล กลูโคสในเลือด และช่วยทำให้ร่างกายมีประสิทธิภาพและความทนทานเพิ่มมากขึ้นในการออก กำลังกาย